

Saken gjelder spørsmål om en kommune har handlet i strid med forbudet mot diskriminering på grunn av funksjonsnedsettelse, ved mangelfull tilrettelegging av omsorgstilbudet.

Sakens bakgrunn

A (født 1972) har cerebral parese og trenger bistand til alle praktiske gjøremål. Hun sitter i rullestol, har språk-, tale- og lære vansker, og hun kan ikke snakke. A har god språkforståelse, og bruker blikk, lyd og rolltalk for å kommunisere. Hun har tilbud om en omsorgsbolig med døgnbemanning i [navn], men har siden oktober 2019 oppholdt seg hos sin mor. As familie er mor, far og to yngre søsken. Hun er tante til seks nevøer.

B kommune innvilget A praktisk bistand i vedtak av 24. mai 2016 for å legge til rette for kontakt med familie, verger, arbeidsplass, venner og naboer, og for å planlegge og gjennomføre ferie i samarbeid med familien. Vedtaket spesifiserte at hjelpetiltakene var under kontinuerlig behovsprøving.

Kommunen avslo etter dette å bistå A med å reise til et familiebryllup, og vedtaket ble påklaget av As verge.

I brev av 24. november 2017 fra kommunen til fylkesmannen, uttalte kommunen at det å delta på familietilstelninger eller besøk til familie, ikke ble ansett som en kommunal oppgave som en person har rettskrav på. Fylkesmannen i [navn] endret kommunens avgjørelse i vedtak av 28. november 2018. I vedtaket ble det uttalt at det kan stilles krav til at bistanden ytes andre steder enn i brukerens hjem, og at A kan ha krav på bistand til å delta ved et familiebryllup i en annen kommune.

Kommunen avslo etter dette å bistå A med å være til stede ved en fødselsdagsfeiring i familien.

I et nytt vedtak av 6. mai 2019, opphevet fylkesmannen sitt eget vedtak av 28. november 2018. Fylkesmannen opphevet sitt eget vedtak som følge av saksbehandlingsfeil. Fylkesmannen opphevet også kommunens vedtak av 24. mai 2018 og påla kommunen å treffe et nytt vedtak.

Kommunen fattet et nytt vedtak 3. juni 2019. I vedtaket ble A innvilget bistand til å delta ved spesielle anledninger som bryllup, begravelse eller lignende i oppadgående linje, og sidelinje så nær som søsken. A ble også innvilget 12 timer støttekontakt i måneden. Vedtaket ble påklaget av A.

Kommunens vedtak ble opphevet av fylkesmannen den 28. oktober 2019. Fylkesmannen uttalte at kommunens vedtak ikke var godt nok begrunnet, og at kommunens utmåling av støttekontakttjenesten ikke var tilstrekkelig.

Postadresse	Telefon	E-post	Hjemmeside
Diskrimineringsnemnda Postboks 208 Sentrum 5804 Bergen	(+47) 90933125	post@diskrimineringsnemnda.no	www.diskrimineringsnemnda.no

Kommunen hadde heller ikke anledning til å avgrense bistanden til bare å gjelde oppadgående linje og sidelinje så nær som søsken. Fylkesmannen la til grunn at A burde få slik bistand, og at avslaget uansett burde begrunnes av kommunen.

I vedtak av 19. desember 2019 fra B kommune ble A tildelt praktisk bistand basert på tilbakemeldinger fra As advokat og familie. A er innvilget BPA med 100 timer per uke, men av vedtaket fremgår det at vedtaket ikke er effektivt. Vedtaket beskriver hvilken hjelpetiltak A får med hensyn til personlig hygiene/stell, måltider, fritidsaktiviteter og praktiske gjøremål. Kontakt med familie og fritidsaktiviteter skal ivaretas ved at A har fått innvilget 12 timer støttekontakt hver måned. Rettsgrunnlaget for vedtaket er lov om kommunale helse- og omsorgstjenester § 3-2 første ledd, nr. 6 bokstav b, om personlig assistanse.

Kommunen har innvilget A personlig assistanse i tre former: Praktisk bistand i boligen i regi av Hjemmebaserte tjenester, brukerstyrt personlig assistanse (BPA) og støttekontakt. Både BPA og støttekontakt er tjenester som styres av brukeren, og som vil omfatte personlig assistanse i familiebegivenheter og annet som foregår både i og utenfor boligen, etter brukerens eget valg. Hjemmebaserte tjenester, som i utgangspunktet er lokalisert til boligen, er ikke innrettet med sikte på å til enhver tid å imøtekomme slike ønsker. Kommunen har opplyst at A ikke har tatt i bruk BPA og støttekontakt.

A v/ advokat Helge Hjort brakte saken inn for Diskrimineringsnemnda i klage av 20. mai 2019.

Diskrimineringsnemnda sendte 4. september 2019 et forhåndsvarsel om avvisning av klagen. Begrunnelsen for forhåndsvarselet var at klagen, slik den da fremstod, var begrenset til uenighet om tolkningen og rekkevidden av pasient- og brukerrettighetsloven § 2-1 a, andre ledd, jf. helse- og omsorgstjenesteloven § 4-1, og om lovbestemmelsene var diskriminerende.

På bakgrunn av advokat Hjorts kommentarer til forhåndsvarselet i brev av 13. september 2019, ble det besluttet at saken skal gå for ordinær nemndsbehandling, i det klagen må antas å gjelde kommunens vedtak og praktisering av de aktuelle lovbestemmelsene.

Etter vanlig saksforberedelse ble saken behandlet i nemndas møte 25. august 2020. I behandlingen deltok Jon Østensvig, Usman Ivar Shakar og Møyfrid Eggebø. Sekretariatet var representert ved Kristine Fleten Sandven, Robert Haukeland og Tonje Taranger.

Partenes anførsler

A v/ advokat Hjort har i hovedsak anført:

B kommune diskriminerer A på grunn av funksjonsnedsettelse ved at hun ikke får den praktiske bistanden hun trenger for å leve et fullverdig liv.

I vedtak av 24. mai 2016 innvilget B kommune henne praktisk bistand for å blant annet «legge til rett for kontakt med familie, verge, arbeidsplass, venner og naboer» og «planlegge og gjennomføre ferie i samarbeid med familie og fritid. Ethvert hjelpetiltak vil være under kontinuerlig behovsprøving».

Fylkesmannen i [navn] endret kommunens avgjørelse i vedtak av 28. november 2018. Fylkesmannen skal siden ha uttalt til kommunen om forståelsen av vedtaket at «bistanden omfatter ikke følge til familietilstelninger eller besøk», men man «vil likevel kunne bistå ved spesiell anledninger som bryllup og begravelse til den nærmeste familie». Kommunen avslo deretter på ny å bistå ved en fødselsdagsfeiring i familien.

A ønsker å leve et meningsfullt liv også utenfor eget hjem. Kommunen gir henne ikke bistand til det. Fylkesmannens vedtak legger til grunn at det ikke bare er «i noen tilfeller» hun skal få bistand utenfor eget hjem, og ikke bare dersom timer avsatt til andre formål omdisponeres. Kommunen kan ikke lenger høres med at «man anser ikke det å delta på familietilstelninger eller besøk å være en kommunal oppgave som en person har rettskrav på» eller at hjelpeplikts omfang beror på bistandsformen.

FNs konvensjon om rettighetene til mennesker med nedsatt funksjonsevne gir dem «samme rett til å leve i samfunnet, med de samme valgmuligheter». Helse- og omsorgstjenesteloven § 1-1 sier det samme. Kommunen og fylkesmannen unngår begge å forankre sine avgjørelser i disse konvensjons- og lovforpliktelsene. De synes samstemte om ikke å ville avklare hvor langt retten til å komme ut går for mennesker med nedsatt funksjonsevne, og vil av hensyn til kommunens selvstyre trolig fortsette en klageprosess med stadig nye runder, i stedet for å avgjøre eller klargjøre As rett til et privatliv, et familieliv og til bevegelsesfrihet. Hennes sosiale liv avhenger i dag av slekt og venners evne og vilje til å bistå og yte omsorg av svært privat og intim art.

Kommunen traff 3. juni 2019 et nytt vedtak i saken. Den personkretsen som A kan få hjelp til å delta på merkedagene til, er ytterligere begrenset. A er innvilget 12 timer støttekontakt per måned selv om hun ikke har søkt om en slik støttekontakt. Det fremgår ikke om støttekontakten også skal utføre stell, toalettbesøk og lignende, eller om kommunen forutsetter at familie eller venner må bistå. Fylkesmannen har påpekt at «familie og venner ikke har omsorgsplikt for henne».

Postadresse	Telefon	E-post	Hjemmeside
Diskrimineringsnemnda Postboks 208 Sentrum 5804 Bergen	(+47) 90933125	post@diskrimineringsnemnda.no	www.diskrimineringsnemnda.no

Lite tyder på at kommunens nye vedtak tar sikte på å gi henne «samme rett til å leve i samfunnet med de samme valgmuligheter». Mer tyder på at kommunen vil beholde muligheten til å si nei. Kommunen har gjerne et behov for å føre en praksis som avveier hennes rett til et privatliv, et familieliv og bevegelsesfrihet mot kommunens ressursituasjon og «hensynet til det kommunale selvstyret», jf. pasient- og brukerrettighetsloven § 7-6.

I tilsvaret beskriver kommunen As liv som «rikt og aktivt [...] med støtte fra kommunale tjenester». Hun kommer ut fra botilbudet hvis personalet har mulighet, tid, lyst og det ikke er imot deres arbeidsinstruks. A får verken delta, bestemme eller tilrettelegge for aktiviteter. Særlig får hun lite hjelp til kontakt med familie og kjente. Hun fikk ikke arrangere bursdag med venner i august 2019. Mulighetene for å holde kontakt med dem svinner. Sist hun ønsket en av de 8-10 to-tre timers turene utenfor hjemmet per år, var før sommerferien 2019. Da ba hun om hjelp til å dra på dagsbesøk til mor, men fikk nei. Sverigeturer er personalmotivert mer enn et uttrykk for As ønske. Deltagelse i bryllupet på [navn] i 2017 ble avslått med at det var for langt dit.

Tidligere fikk hun være med og lage mat med personalet, som ble innkjøpt fra nærbutikken. Hun hadde bolig med fast primærkontakt og få fast ansatte, egen terrasse som hun elsket, hun kunne komme og gå som hun ville uten å gå gjennom et fellesareal. Nå er de ansattes arbeidsmiljø hovedfokuset. Det er riktig at hennes arbeidstilbud på [navn] verksted tre ganger i uken (mor står for transporten til og fra), fungerer fint og er positivt.

Avslaget på å yte bistand ved kusinens bryllup ble opphevet av klageinstansen. De opphevede vedtakene er møtt med å innvilge en helt annen og trolig utjenlig bistand som A ikke har søkt om. Kommunens advokat mener en støttekontakt kan gjennomføre stell og bleieskift uten stellerom, heis og stellebenk. En støttekontakt oppfyller ikke behovet for innimellom å reise bort en helg. Til det er støttekontakt tre timer per uke utilstrekkelig. As rett til personlig frihet og bevegelsesfrihet avklares ikke ved å innvilge støttekontakt.

A har ikke fått innvilget brukerstyrt personlig assistanse *i tillegg til* de tjenester hun i dag har vedtak på. BPA-vedtaket skal erstatte disse tjenestene, og skaffe henne hva kommunen ikke vil tilby, nemlig en viss selvbestemmelse over eget liv. En slik tjeneste vil også kunne øke forutsigbarhet, valgfrihet og minske stor personalgjennomtrekk, som skaper stress, noe en CP-rammet må unngå. Dessverre tillater ikke kommunen verken denne tjenesten utført i botilbudet eller har skaffet henne et botilbud som passer hennes funksjonsnedsettelse.

A fremmer krav om oppreisning og erstatning etter likestillings- og diskrimineringsloven § 38.

Postadresse	Telefon	E-post	Hjemmeside
Diskrimineringsnemnda Postboks 208 Sentrum 5804 Bergen	(+47) 90933125	post@diskrimineringsnemnda.no	www.diskrimineringsnemnda.no

B kommune v/ kommuneadvokat [navn] har i hovedsak anført:

B kommune diskriminerer ikke A på grunn av funksjonsnedsettelse.

Sakens faktum som fremstilt i klagen, bestrides i sin helhet. Brukeren har i mange år hatt et rikt og aktivt liv med støtte fra kommunale tjenester. Det er ikke korrekt at hun ikke tilbys omsorgstjenester utenfor den samlokaliserte boligen. Hun har et tilbud fra kommunen som samlet dekker hennes behov for bistand, både i og utenfor eget hjem.

Brukeren jobber på [navn] verksted tre dager i uken. Kommunen har innvilget transport (såkalt «arbeidskjøring») frem og tilbake. Mens hun er på jobb, ivaretas behovet for helse- og omsorgstjenester av personalet ved [navn] verksted, som er en tilrettelagt arbeidsplass. Dette har fungert fint og vært positivt for brukeren i mange år.

Ellers har brukeren i stor utstrekning mottatt bistand av kommunens Hjemmebaserte tjenester, dvs. personalet tilknyttet den samlokaliserte boligen. Når det gjelder aktiviteter som ikke er familierelatert, følger personalet brukeren ved mange anledninger, som kino, [navn]-musikkcafe, bistro, båtturer om sommeren, andre turer i nærmiljøet, konserter, bilturer, strandturer etc. Hun deltar regelmessig på fritidstilbud i og utenfor egen bolig.

Med hensyn til familiebegivenheter har Hjemmebaserte tjenester loggført at de er blitt bedt om å følge henne i snitt ca 8-10 ganger per år, og normalt ca. 2-3 timers varighet. Hjemmebaserte tjenester har i stor grad etterkommet slike anmodninger, senest i en familieburstdag våren 2019. Men det er grenser for hva en hjemmebasert tjeneste beregnet på flere brukere i samlokaliserte boliger, kan tilby av bistand utenfor hjemmet. Hensynene til andre brukeres behov, og tjenestens mulighet for å planlegge aktiviteter, gjør at man ikke bestandig kan sende personalet dit hvor brukeren eller de pårørende ønsker. I tillegg har kommunen som arbeidsgiver et ansvar for de ansattes arbeidssituasjon og psykososiale arbeidsmiljø når de er på brukerens private familiearenaer.

Dette kom på spissen i forbindelse med at brukeren ble invitert til bryllup hos en kusine på [navn], hvor Hjemmebaserte tjenester ikke kunne følge henne. De pårørende gjorde gjeldende at brukeren har rettskrav på slik bistand, noe kommunen ikke var enig i.

Kommunen har innvilget støttekontakt med 12 timer per måned. Støttekontakten kan supplere tilbudet fra Hjemmebaserte tjenester ved å følge til en del av aktivitetene utenfor hjemmet. Tilbudet om støttekontakt er imidlertid ikke tatt i bruk. Advokat Hjort har gjort gjeldende at en støttekontakt ikke kan ivareta brukerens behov for toalettbesøk. Dette synspunktet bygger på en

---

Postadresse	Telefon	E-post	Hjemmeside
Diskrimineringsnemnda Postboks 208 Sentrum 5804 Bergen	(+47) 90933125	post@diskrimineringsnemnda.no	www.diskrimineringsnemnda.no

misoppfatning av brukerens behov og medfører ikke riktighet. Større skift og stell fordrer at brukeren først får microlax/klyx, og utføres etter faste rutiner i boligen. Brukerens behov utenfor boligen begrenser seg til enkle bleieskift innimellom, som en støttekontakt kan ivareta, etter ordinær opplæring.

I tillegg har brukeren siden 31. januar 2018 vært innvilget brukerstyrt personlig assistent (BPA) med 100 timer per måned. Dette er en alternativ måte å organisere de ovennevnte tjenestene på. I en BPA-ordning står brukeren friere til å velge hva tjenesten skal omfatte innenfor rammen av det samme timetallet som hun tilbys fra Hjemmebaserte tjenester. Brukeren har da mulighet for å prioritere ned deler av den praktiske bistanden i hjemmet til fordel for bistand utenfor hjemmet. Heller ikke BPA-ordningen er tatt i bruk, fordi brukerens nåværende leilighet ikke er stor nok til at BPA kan fungere i den. Kommunen har tilbudt flere leiligheter som brukeren og/eller de pårørende ikke har vært tilfreds med. Arbeidet med å finne leilighet pågår fortsatt. Kommunen har også informert om muligheten til å kjøpe sin egen bolig, og henvist til boligbistand for eventuelt å søke om husbanklån og tilskudd. Kommunen tillater også BPA å operere i brukerens egen leilighet i den samlokaliserte boligen. Det er bare i fellesarealene, hvor personalet i hjemmebaserte tjenester skal bistå flere brukere, at BPA ikke kan ha ubegrenset tilgang uten dialog med personalet. Uansett vil ikke dette være til hinder for BPA-bistand ved familiebegivenheter og annet som skjer utenfor boligen.

Kommunens nye vedtak av 19. desember 2019 beskriver innholdet i tjenestene svært spesifikt, herunder hva det betyr å «legge til rette for» kontakt med familie osv. Ettersom støttekontaktens bistand ved toalettbesøk er blitt problematisert, beskriver vedtaket brukerens behov med hensyn til dette. I vedtaket legges det også til grunn at bistand med å følge brukeren til spesielle anledninger i familien, skal gis etter en konkret vurdering.

I et møte med familien og advokaten forut for vedtaket 19. desember 2019 ble det opplyst at vedtaket vil bli påklaget. Saken er følgelig ikke ferdig behandlet i forvaltningen.

Hjemmebaserte tjenester bistår brukeren med å ha kontakt med omverdenen (bortsett fra arbeidsplass, hvor brukeren benytter arbeidskjøring og tilbudet på arbeidsplassen). Diskusjonen med de pårørende har vært knyttet til enkelte familietilstelninger utenfor brukerens bolig. For slike anledninger har brukeren tilbud om støttekontakt som vil kunne supplere Hjemmebaserte tjenester og dekke dette behovet med romslig margin ut fra nivået på forespørsler. Brukeren har også tilbud om BPA som vil erstatte både Hjemmebaserte tjenester og støttekontakten når tilbudet blir aktivert.

Postadresse	Telefon	E-post	Hjemmeside
Diskrimineringsnemnda Postboks 208 Sentrum 5804 Bergen	(+47) 90933125	post@diskrimineringsnemnda.no	www.diskrimineringsnemnda.no

Kommunens generelle praksis er at Hjemmebaserte tjenester gir bistand til å følge brukere til familiebegivenheter etc. etter en konkret vurdering, og man strekker seg langt for å imøtekomme brukernes behov. Dette var også praksis i nærværende sak før den ble satt på spissen ved at kommunen skulle konkretisere den nøyaktige utstrekning av et rettskrav på bistand. At kommunen gir slik bistand etter en konkret vurdering, er i tråd med hva som har vært praksis tidligere. Det er også i tråd med Fylkesmannens siste standpunkt om hva som skal være praksis, jf. vedtaket 28. oktober 2019.

Videre hevdes det at brukeren ikke fikk arrangere bursdag med venner i august 2019. Dette er uriktig. Brukeren feiret med familie og venner. Tilbudet brukeren får, er beskrevet i vedtaket av 19. desember 2019. I tillegg har hun vedtak om tilrettelagt arbeid og transport frem og tilbake. Dessuten har brukeren altså mulighet for å ta imot kommunal bolig, for å ta imot BPA-ordning, og for å ta imot støttekontakt.

Saken omfattes ikke av Diskrimineringsnemndas ansvarsområde

Det rettslige temaet er hvilket rettskrav brukeren har på bistand utenfor eget hjem i henhold til lov om kommunale helse- og omsorgstjenester og pasient- og brukerrettighetsloven. Det ligger utenfor Diskrimineringsnemndas ansvarsområde etter diskrimineringsombudsloven § 7 jf. § 1 andre ledd å ta stilling til tolkningen av disse lovene. Saken bør derfor avvises.

Saken gjelder vedtak truffet av andre forvaltningsorganer

Saken ligger utenfor Diskrimineringsnemndas myndighet, jf. diskrimineringsombudsloven § 14, hvor det fremgår at nemnda ikke kan treffe vedtak om at andre forvaltningsorganers vedtak innebærer brudd på bestemmelser i § 1 andre ledd. Også av denne grunn bør saken avvises.

I Diskrimineringsnemndas brev til kommunen står det at klagesaken gjelder kommunens praksis. Men det som er påklaget, er konkretiseringen av brukerens rettskrav på bistand ved spesielle anledninger i familien. Det er ikke mulig å ta stilling til praksis uten samtidig å overprøve de vedtakene som kommunen og Fylkesmannen har truffet. Det anføres det at det vil være uryddig og i strid med diskrimineringsombudsloven § 14 å gjøre Diskrimineringsnemnda til en ekstra klageinstans ved siden av Fylkesmannen og det etablerte toinstanssystemet i forvaltningssaker.

Kravet kan ikke hjemles i likestillings- og diskrimineringsloven § 20

Kravet som er rettet mot kommunen, gjelder ikke slik tilrettelegging som kan kreves etter likestillings- og diskrimineringsloven § 20. Bestemmelsen gir ikke personer med funksjonsnedsettelse større materielle rettigheter til kommunale helse- og omsorgstjenester, enn hva andre har. Lovens § 20 gir en rett til tilrettelegging for at personer med funksjonsnedsettelse skal ha den samme

---

Postadresse	Telefon	E-post	Hjemmeside
Diskrimineringsnemnda Postboks 208 Sentrum 5804 Bergen	(+47) 90933125	post@diskrimineringsnemnda.no	www.diskrimineringsnemnda.no

tilgangen til helse- og omsorgstjenester som funksjonsfriske. Brukeren har den samme tilgangen på kommunale tjenester som andre, og får følgelig oppfylt sin rett etter § 20.

Nemndas vurdering

Likestillings- og diskrimineringsloven § 6 forbyr diskriminering på grunn av funksjonsnedsettelse. Forbudet omfatter diskriminering på grunn av eksisterende, antatte eller fremtidige forhold, jf. likestillings- og diskrimineringsloven § 6 andre ledd. Med diskriminering menes direkte og indirekte forskjellsbehandling som ikke er lovlig etter §§ 9, 10 eller 11.

Likestillings- og diskrimineringsloven § 37 angir bevisbyrdereglene i diskriminerings saker. Etter bestemmelsen skal diskriminering anses å ha skjedd hvis det foreligger omstendigheter som «gir grunn til å tro» at diskriminering har skjedd, og den ansvarlige ikke «sannsynliggjør» at diskriminering likevel ikke har skjedd.

Spørsmålet for nemnda er om A har fått egnet individuell tilrettelegging av det kommunale tjenestetilbudet, jf. likestillings- og diskrimineringsloven § 20. Etter lovens § 20 har personer med funksjonsnedsettelse rett til egnet individuell tilrettelegging av kommunale tjenestetilbud etter helse- og omsorgstjenesteloven av varig karakter for å sikre et likeverdig tilbud. Retten til individuell tilrettelegging etter lovens § 20 følger også av helse- og omsorgstjenesteloven § 3-2. Det følger av forarbeidene at retten etter likestillings- og diskrimineringsloven ikke går lengre enn etter helse- og omsorgstjenesteloven, jf. Prop. 81 L (2016-2017) s. 326. Brudd på plikten til individuell tilrettelegging regnes som diskriminering, jf. lovens § 12 første ledd.

A har en funksjonsnedsettelse og et varig behov for kommunale tjenester, og hun omfattes dermed av bestemmelsene.

Kommunens krav om avvisning av saken kan ikke føre fram.

Etter klagerens presiserende skriv, ser nemnda det slik at klagen gjelder påstått diskriminerende vedtak og handlinger. Saken gjelder altså ikke hvorvidt sektorlovgivningen på området er diskriminerende – noe som nemnda ikke kunne ha prøvd.

Diskrimineringsnemnda har myndighet til å vurdere om andre forvaltningsorganers vedtak, praksis eller handlinger er i strid med diskrimineringslovgivningen. Nemnda kan ikke treffe vedtak om at andre forvaltningsorganers vedtak innebærer brudd på bestemmelser i lovens § 1, men kan likevel vurdere saken og gi en uttalelse, jf. diskrimineringsombudsloven § 14 andre ledd. Nemnda bemerker videre at den har anledning til å vurdere om

---

Postadresse	Telefon	E-post	Hjemmeside
Diskrimineringsnemnda Postboks 208 Sentrum 5804 Bergen	(+47) 90933125	post@diskrimineringsnemnda.no	www.diskrimineringsnemnda.no

kommunen gir et tilbud som er i samsvar med pliktene i likestillings- og diskrimineringsloven § 20, selv om dette tilbudet er basert på forvaltningsvedtak.

Nemnda kan derfor ikke avvise saken, og har realitetsbehandlet klagen.

Nemnda har kommet til at klagen ikke fører frem.

Det følger av lovens forarbeider at nemnda skal vise tilbakeholdenhet i saker om individuell tilrettelegging. Det skal mye til før helse- og medisinskfaglige vurderinger av hva som er egnet, fornuftig og rimelig individuell tilrettelegging, skal tilsidesettes av nemnda og vurderes som utilstrekkelige og dermed diskriminerende. Nemnda vil likevel kunne overprøve dette der skjønnsmessige og faglige vurderingene fremstår som klart feilaktige eller dårlig begrunnet, jf. Prop. 81 L (2016-2017) s. 223 og 226. Dette utgangspunktet følger også av nemndas praksis. I sak 22/2016 og 19/296 uttalte nemnda at hvis det er angitte behov som ikke er vurdert, kan det være et argument for å gå inn og overprøve.

I denne saken er partene uenige om både omfanget og innholdet av det kommunale tjenestetilbudet som faktisk gis og tilbys. Innholdet i As konkrete tjenestetilbud har vært vurdert både av B kommune og Fylkesmannen i flere klageomganger. Nemndas vurdering er at kommunens siste vedtak av 19. desember 2019 fremstår som saklig og forsvarlig med hensyn til vurderingen av As konkrete behov. As behov er adressert og konkretisert, og hvilke virkemidler som er nødvendige for en tilstrekkelig individuell tilrettelegging, er angitt. Etter nemndas syn fremstår kommunens vurdering som forsvarlig og tilstrekkelig begrunnet, og det synes som om det er foretatt en reell og samvittighetsfull vurdering av klagerens behov. Nemnda mener derfor at det her ikke er grunnlag for å overprøve kommunens vurdering, og mener at kravene til egnet og individuell tilrettelegging er ivaretatt, jf. lovens § 20. At klageren er misfornøyd med tilbudet, er ikke i seg selv tilstrekkelig til å slå fast at plikten til egnet, individuell tilrettelegging er brutt.

Nemndas konklusjon er at B kommune ikke handler i strid med plikten til individuell tilrettelegging av kommunale tjenestetilbud etter helse- og omsorgstjenesteloven, jf. lovens § 20 andre ledd. Kravet om oppreisning og erstatning fører da heller ikke fram.

Uttalelsen er enstemmig.

Sak 19/168

Diskrimineringsnemnda har gitt følgende uttalelse:

B kommune diskriminerer ikke A på grunn av funksjonsnedsettelse.

Jon Østensvig
nemndleder

Møyfrid Eggebø

Usman Ivar Shakar